

Zarja izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov ob polu enajstih dopoldne. — Naročnina z dostavljanjem na dom ali po pošti K 150. Posamezna številka 6 v. Letna naročnina K 18.—, polletna K 9.—, četrtletna K 450.—. — Za iznajemstvo K 30.—. — Naslov: Upravništvo „Zarje“ v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 6, II. nadst. Uradne ure za stranke od 11.—12. dopoldan in od 6.—7. zvečer. //

ZARJA

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo v Ljubljani sprejema vse uredniške rokopise, ki jih ne vrača. — Upravništvo sprejema naročnino in inserate. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Cena inseratom: Enostopna petstotnica 20 vin., pogojeni prostor 25 vin., poslana in razglasi 30 vin. — Naslov: Uredništvo „Zarje“ v Ljubljani, Šelenburgova ul. 6, II., uradne ure za stranke od 9.—12. dop. in od 1/26.—1/27. zv. — Reklamacije poštnine proste.

Štev. 59.

V Ljubljani, v ponedeljek dne 14. avgusta 1911.

Leto I.

Kapitulacija lordov.

Angleški, po milosti božji najplemenitejši velikaši kraljestva, ki se ponasajo z najslavnejšimi imeni, kar jih pozna zgodovina Velike Britanije in povrh večinoma z največjim bogastvom v deželi, so po dolgotrajnem in skrajno razburljivem boju odložili orožje ter kapitulirali. Gosposka zbornica je sprejela parlamentni zakon brez popravkov in brez dodatkov, kakor ga je bila predložila Asquithova vlada in kakor ga je bila zbornica poslancev dvakrat zaporedoma sklenila. Nepopustljivi lordi, zbrani okrog Halsburyja, so ostali v manjšini; večina konservativnih aristokratov je sledila argumentom Balfoura in Lansdowna in zadnji hip je odločila izjava lorda Roseberyja, da bo podpiral vlado.

O končnem izidu velikega boja med poslansko in gosposko zbornico za politično moč že ni bilo dvoma od tistega hipa, ko je mogel Asquith naznaniti, da je kralj pripravljen imenovati toliko novih lordov, kolikor jih je treba, da dobi vlada večino. Če bi vsi konservativci ostali na svojem stališču, bi moralo tako imenovanje obsegati zelo čedno število; v gosposko zbornico bi bilo treba poklicati nek liko stotin novih lordov, zakaj liberalna vlada ima med „peri“ komaj kakšnih 50 pristašev. Tako preplavljenost staročastitljive zbornice z novimi ljudmi, ki bi jih vlada poljubno izbrala, ne oziroma se na njih večalimani aristokratske kvalitete, pa se je zdelo zastopnikom starofeudalnih nazorov tako grozno, da so prišli v največjo stisko, če naj smatrajo novi zakon ali pa tri do štiri sto nezahvaljenih tovarišev za večjo nesrečo. Že dejstvo, da pride v gosposko zbornico lahko človek, ki ni po svojem rojstvu namenjen za to čast, razburja živce visokih aristokratov, katerim se je zdelo že svetoskrunstvo, ko se je razdrlo načelo, da se more tako dostojanstvo samo podedovati. Ali ko se je izvršil prvi „vlom“ zoper privilegije prvih zakonodajcev, je ostala še tolažba, da imenuje nove člane kralj, ki gotovo ne bo dovolil, da bi „nedostojni ljudje“ dobili prostora med onimi, ki se večinoma ponasajo, da teče tudi po njihovi krvi vsaj nekaj kapljic kraljevske krvi.

To prepričanje je vodilo in krepilo lorde v boju zoper demokracijo. Zato! je morala dežela v enem letu dvakrat preživeti razburljivi volilni boj, zato je gosposka zbornica še zadnji mesec sklenila znane izpembe parlamentarnega zakona, vsled katerih se je načrt moral vrniti v borbico poslancev. Pri kralju je bilo upanje magnatov in s tega stališča se jim je zdela končna zmaga gotova.

Sto let se umikajo zastopniki visoke aristokracije in konservativnega principa korak za korakom navalu demokracije. Vsa notranja zgodovina Anglije je večni boj med konserva-

tivizmom in liberalizmom. Zdaj je bila na vrhuncu ena stranka, zdaj druga, ali računali so se vendar sklepali vedno na škodo konservativcev. V teh bojih so igrali konflikti med poslansko in gosposko zbornico največjo vlogo. Odločujoči del parlamenta bi moral biti po konservativnih nazorih dom lordov, kateremu bi imela poslanska zbornica le olajševati delo s tem, da mu podaja izgotovljene načrte. Ali obveljati bi smelo le to, kar potrjuje gosposka zbornica; kar odkloni, naj bi bilo pokopano. Poslanska zbornica pa je vedno stremela po neomejeni moči, po načelu, da prihaja vsa moč od ljudstva, ki je zastopano v zbornici prostakov. Gosposki zbornici je prisojala samo zgodovinsko dekorativen pomen. Priznavala ji je obstanek, ker se lahko paradira z njo in ker ljubijo Angleži vse, kar imajo starega, od strogo predpisanih, starokopitnih ceremonij pri vsakovrstnih teatralnih slavnostih do dolgih lasulj, ki jih ob takih prilikah nosijo lordmajorji in rektorji.

Ali baroka ni pokrivalo, temveč dekoracija. To naj bi bila tudi gosposka zbornica: Institucija za oko in nič več.

Mnogo svojih privilegijev je morala gosposka hiša že žrtvovati. Ali voditelji konservativne stranke niso obupavali. Neprenehoma so prežali na priliko, da osvoje vse, kar je bilo že izgubljeno. Poslanska zbornica pa je šla dosledno svojo pot po razširjenju in utrditvi svoje politične moči. Ko je lani meseca januarja Asquithova vlada pri volitvah, izsiljenih od lordov, dobila pičlo večino, so se rogali voditelji konservativne stranke in bolj kot kedaj so bili prepričani, da je vse naskakovanje njenih predprav brezuspešno. Ali Asquith je ostal miren in že pri otvoritvi novega parlamenta je naznanil reforme, ki imajo poslanski zbornici zagotoviti izključno odločevanje v finančnih zadevah in merodajen glas v zakonodajstvu sploh. Vložil je znane resolucije, ki so nalagale to stališče, nakar je lord Rosebery v gosposki zbornici nastopil s svojimi izpreminjivimi predlogi, ki so imeli vzeti resolucijam njihov pravi pomen. Spodnja zbornica je sprejela vladne predloge: Gosposka zbornica je nesposobna, da zavzre ali izpremeni katerikoli finančni sklep poslanske zbornice: načrt, ki ga poslanska zbornica trikrat sklene, postane zakon, tudi če ga odklanja gosposka zbornica.

Smrt kralja Edvarda je povzročila pavzo v boju. Ali meseca novembra je izbruhnil iznova. V gosposki zbornici je Lansdowne zahteval, da predloži vlada parlamentni zakon in je napovedala najostrejšo opozicijo vladnim nakanam. Še enkrat je Asquith razpustil parlament. Rezultat volitev je bil skoro enak onemu meseca januarja. Vlada je dobila pičlo večino, ali bila je večina in sedaj je Asquith nastopil odločilni boj. Predložil je parlamentu napovedani

zakon, čigar določbe se vjemajo z znanimi resolucijami. Poslanska zbornica ga je sprejela, gosposka ga je izpremenila. V celi vrsti političnih vprašanj si je hotela pridržati pravico veta; proti njenemu ugovoru ne bi sklepi poslanske zbornice mogli postati zakoni. Načrt se je vrnil v poslansko zbornico. Tedaj je Asquith povedal, da ima od kralja zagotovilo, da bodo po potrebi poklicani novi lordi v gosposko zbornico. S tem je vlada že zmagala.

Lordom je izginilo zadnje in najmočnejše upanje. Zanašali so se na kralja, a kralj jih je zapustil. Svojo jezo so zlili nad Asquithovo glavo, Balfour je predložil v poslanski zbornici nezaupnico, gosposka zbornica jo je celo sprejela, ali vse to ni moglo izpremeniti usode parlamentarnega zakona in preprečiti padea gosposke zbornice. Verjeti niso mogli, da dovoljuje kralj atentat na njih privilegij; ali Jurij je kralj demokratične države in boj zoper gosposko zbornico mu ne more biti tako zoper kakor bi mu bil najbrže boj zoper njegovo lastno avtoriteto. Lordi so se zmotili v tem, da so prezrli neizogibno potrebo, da izvršuje angleški kralj voljo naroda, ali pa vsaj voljo volilcev. Zakaj tudi monarhija je na Angleškem dekoracija.

Po približno stoletnem boju si je poslanska zbornica osvojila prvenstvo v zakonodajstvu, gosposka zbornica pa je rešila svojo golo eksistenco. Zmerni konservativci upajo, da se vrne njihov čas vsled napak, ki jih pričakujejo od liberalne vlade. Ali tudi tukaj so slepi. V ozadju stoji tudi na Angleškem nov faktor, ki se ga še niso naučili dovolj upoštevati in kaže prav te dni v Londonu svojo silno moč. Velikanska stavka delavstva v glavnem mestu je mene tekla. Čez konservativne liberalne spore koraka organizirano delavstvo na plan.

Vojaške krize.

Homatije v najvišjih vojaških krogih, ki prihajajo zdaj, lepo polagoma na dan, postajajo že naravnost senzacionalne in tudi človek, ki ima drugih skrbi kakor generalska vprašanja, ne more prezreti dogodkov, ki se tu razkrijevajo strmečim očem. Mnogo je v tej krizi nejasnega ali vsaj nerazločenega, ali eno dejstvo stoji izven vsakega dvoma in če ne bi bilo nobenega drugega, bi zadostovalo, da bi se avstrijski davkoplačevalci resno vprašali, čemu plačujejo ogromne žrtve, ki jih požira militarizem. Tisočkrat so nam z ginjenim in povzdignjenim glasom zatrjevali, da ni armada nič drugega kakor meč in ščit v rokah domovine in da se zato tudi zlobno izogiba vsake politike. Ali to so bile besede, ki jih zdaj veter raznaša kakor pleve. Zakaj na dan prihaja, da se v tej armadi politizira in spletkari za

stavo in da prihajajo iz visokih krogov te armade politične intrige, ki so naravnost nasprotne javno zatrjevanim načelom in tendencam oficijalne politike. Eden teh velikih političarjev je ljubljene avstrijskih bojevitih klerikalcev, šef generalnega štaba Konrad pl. Hötendorff, ki sicer pri manevrih ne kaže onih velikih vojskovodnih sposobnosti, brez katerih se prihaja do — Sadove, ki pa zato tembolj hrepeni po lovorju političnega velikana. Tudi v najbolj bojovnih krogih zbujajo njegova politika že največjo nezadovoljnost in tako je mogel neki dunajski list, na katerega ne pada od nobene strani niti najmanjša senica nepatriotizma, zapisati:

„Vsekakor bo vodstvu zunanega ministrstva bolj ugodno videti na čelu generalnega štaba moža, ki bo vedno upošteval mirne namene monarhije in imel pred očmi, da ima biti uzpopolnitev armade največja podpora miru, ne pa nagib vojne. Zlasti naše razmerje napram Italiji bi najbrže zahtevalo tako nevtralnega osebo na čelu generalnega štaba.“

Iz Budimpešte pa si daje dunajska „Zeit“ poročati:

„Vladni krogi trdi, o še vedno, da vzroki predstoječega odstopa vojnega ministra nikakor ne izvirajo iz političnih nagibov, ampak da so samo nasprotja med prestolonaslednikom in vojnimi ministrom povod izpremembe. Opozibionalne stranke se postavljajo na stališče, da prestolonaslednik ni državno praven faktor; njegove osebne simpatije ali avcagije ne morejo vplivati na vladne posle, zlasti na Ogrskem ne. Nadalje pripovedujejo, da se člani cesarske družine obračajo na naravnost proti prestolonasledniku in da izvirajo glasovi o demisiji Hötendorfa največje želje njih nadvojvod, ki stoji pod vodstvom nadvojvode Franja Salvatorja. Ti nadvojvode se postavljajo na stališče, ako se ustreže prestolonasledniku v želji in pusti, da pade vojni minister, tedaj tudi prestolonaslednikov protežé Konrad ne sme ostati na svojem m-stu.“

V ogrski gosposki zbornici so prišli glasovi o Schönaichovi demisiji in ostalih homatijah v vojaških krogih ravno prav. Ta reč je zelo porabna za predloge in interpelacije in se sploh na mnogovrstne načine lahko spravlja na debato, pa prihaja opoziciji kakor nalašč.

V petek je Justhovec grof Batthyányi z ozirom na krizo v vojnem ministru predlagal, naj se odstavi brambona predloga z dnevnega reda, dokler ne bo kriza rešena. Izvajal je, da govori časopisje o konfliktu med vojnimi ministrom in šefom generalnega štaba, da gre torej za resno krizo. Treba je vedeti, če je ogrska vlada solidarna z vojno upravo in kdo bo naslednik sedanjega

MAKSIM GORKIJ:

Mati.

Socialen roman v dveh delih.

— Sodrug! Pravijo, da žive na svetu razni narodi — Židje in Nemci, Angleži in Tataři. Jaz tega ne verujem! Le dva naroda sta, dve nespravljivi plemeni — bogatini in siromaki! Ljudje se različno oblačijo in različno govorijo, ampak pogledajte, kako obnejuje bogati Francozje, Nemci, Angleži z delavskim ljudstvom; takoj spoznate, da so za delavci vsi — bašibuzuki. Da bi se jim ribja kost ustavila v grlu!

V množici je nastal smeh.

— A pogledjmo stvar z drugega konca, pa spoznamo, da živi francoski delavec, tatarski in turški prav tako pasje življenje, kakor mi, rusko delavsko ljudstvo!

S ceste je dohajalo zmerom več ljudi; drug za drugim so se ljudje molče prerivali v ulico, iztegovali vratove, stopali na prste.

Andrej je nadaljeval glasneje.

— Za mejo so delavci že spoznali to preprosto resnico, in danes, na praznik prvega maja...

— Policija! — je zakričal nekdo.

S ceste so prijezdili v ulico naravnost proti ljudem štirje policaji na konjih in vihteč biče kričali:

— Narazen!

— Kakšen shod je tu?

— Kdo govori?

Ljudem so se zmračili obrazi in neradi so se umikali konjem. Nekateri so splezali na plotove. Usule so se porogljive besede.

— Kako krulijo svinje na konjih: glejte nas, junake! — je zakričal tenak, zadirljiv glas.

Malorus je ostal sam sredi ulice. Zibajoč glavi sta se namerila proti njemu dva konja. Umaknil se je na stran, v tem hipu ga pograbila mati za roko in ga vleče mrmraje za seboj.

— Obljubil si, da ostaneta skupaj s Pavlom, a sedaj delaš na lastno pest!

— Oprosti! — je dejal Malorus in se nasmehnil Pavlu. — Koliko je policajev na svetu!

— Dobro! — je zamrmrala mati.

Nemirna, moreča utrujenost se je je lotila, dvigala se, krožila po glavi; v srcu sta se vrstila žalost in veselje. Zelela si je, da bi kmalu zatulia opoldanska piščal.

Dospeli so na trg pred cerkvijo. Okolo nje, na ograji, je drug ob drugem stalo in sedelo ljudstvo — zbranih je bilo do pet sto glav vesele mladine, skrbnih žena in otrok.

Množica se je zibala, ljudje so nemirno vzpenjali glave in se ozirali na vse strani, nestrpno pričakajoč. Vsi so čutili nekaj posebnega, nekateri so gledali raztreseno, drugi so se obnašali smelo. Tiho so se razlegali pritenjeni ženski glasovi, moški so se ježno obračali od njih in časih so se oglasile posvke. Samozavestna odločnost se je pripravila z brezglavo

bojazljivostjo. Zamolkel hrup je obdajal množico.

— Mitenka! je tiho zatrepetal ženski glas.

— Smili se sam sebi!...

— Pusti me! — je zagrmel odgovor.

A resni glas Sizova je govoril mirno, prepričevalno:

— Ne, mladine ne smemo puščati na cedilu! Razumnější so od nas, smejeji! Kdo nam je otel blatno kopejko? Oni! Tega ne smemo pozabiti. V ječe so jih zmetali za to... a dobiček je ostal vsem!...

Tromba je zatulila in požrla s svojim črnim zvokom razgovore ljudi. Množica se je tresla, sedeči so vstali, za trenotek je vse zamrlo, otrpnilo in mnogo lic je prebledelo.

— Sodrug! — je zadonel zvoki in močni Pavlov glas. Suha, vroča megla je opalila materini oči, — ena sama kretanja okrepčanega telesca, pa je stala vzad za sinom. Vsi so se obrnili k Pavlu, obkrožujoč ga kakor opilki kos magnetu.

— Bratje! Čas je, da se odredimo temu življenju, polnem zlobe, pohlepa in teme, življenju, ki nima prostora za nas, ki nas ne priznava za ljudi!

Obmolknili je in vsi so molčali in se še tesneje in trdnjeje sklenili okolo njega. Mati mu je gledala v obličje, a videla je le oči, ponosne, smeje in gorče...

— Sodrug! Sklenili smo, da danes odkrito povemo, kdo da smo; danes vzdignemo svoj prapor, prapor razuma, resnice in svobode!

Dolg bel drog se je posvetil v zraku, na; gnul se, razdelil množico in se skril v njej; čez minuto je zaplapolalo nad množico kakor rdeča ptica široko platno delavske zastave...

Pavel je dvignil roko — drog se je zamajal, in deset rok je zagrabilo za gladki les, med njimi je bila tudi roka njegove matere.

— Slava delavstvu! — je zaklical.

Na stotine glasov se je odzvalo z zamolklim klicem!

— Slava socialno-demokratski delavski stranki, sodrug! slava naši duhovni domovini!

Množica se je zazibala; kdor je razumel pomen zastave, se je prerival do nje; poleg Pavla so stali Mazin, Samojlov, oba Guseva, Nikolaj, ki je s povešeno glavo razmikal ljudi in še nekaj materi neznanih mladih ljudi z žarečimi očmi...

— Slava delavstvu vsega sveta! — je zaklical Pavel. In odgovarjal mu je vse krepkejši in vse radostnejši tisočoglasni odmev, pretresujoč dušo s svojim zvokom.

Mati je prišla Nikolajevu in še neko drugo roko, zaihtela je vsa v solzah, a jokala ni; noge so ji trepane in s tresočimi ustni je dejala:

— Bratje... to je resnica...

Kozavi obraz se je Nikolaju razširil v nasme, ogledoval zastavo, iztegnil roko proti njej in zakričal: potem je objel mater za vrat, jo poljubil in se zasmejal.

— Sodrug! — je zapel Malorus in s svojim mehkim glasom je prevpil šum množice. (Dalje.)

vojnega ministra. Ali je ta naslednik določen sporazumno z ogrsko vlado? Ali bo novi vojni minister soglašal s temi obrambnimi načrti, ki so zdaj na dnevnem redu?

Grof K h u e n H e d e r v a r y je odgovarjal, da časnikarske vesti niso z akti utrujena dejstva. Za ogrske zakonske načrte pa je odgovorna ogrska vlada.

Justhovec H o l l o je repliciral, da je to že vse prav, ampak treba je vendar vedeti, kakšno stališče bo novi vojni minister zavzemal npram načrtu. Kriza pa je važna še iz drugih razlogov. S parlamentarnim življenjem se ne vjema, da nastajajo krize iz skritih vzrokov. Tukaj zastopa vlada obrambne načrte, a ne da bi se na njih kaj izpremenilo, mora odstopiti vojni minister! Javnost pa ne ve nič, zakaj da mora odstopiti. Zbornica ima pravico, da spozna te vzroke ter da zve, če je odstop vojnega ministra v zvezi z obrambnimi predlogi ali ne.

Opozicija se pripravlja, da izsili o tem predmetu še več debate. Napovedana je že interpelacija poslanca Györfyja in sploh to vprašanje v ogrskem parlamentu najbrže ne izgine kmalu z dnevnega reda.

NOVICE.

* **Zvišanje penzije.** Trgovinsko ministrstvo je izdalo naredbo, s katero se zvišajo pokojnine vseh pred 1. januarjem 1907 vpokojenih postarjev, poštinih ekspedientov in ekspeditov, manipulantov in telegrafistov, ter vdov katerim so se pokojnine nakazale pred 1. junijem 1903. Zvišanje velja od 1. maja 1911. Vpokojeanci, katerim gredo zvišane penzije, dobe uradno obvestilo.

* **Monopol na vžigalce.** Dunajski „Fremdenblatt“, ki ima zveze z vlado, javlja, da so priprave za monopol na vžigalce končane in bo v jesenskem zasedanju že predložen parlamentarni zakon o državnem monopolu.

* **Avstrijska armada v ogrskem parlamentu.** Na petkovi seji poslanske zbornice je posl. Aurel Forstel ostro napadal avstrijsko armado; med drugim je rekel: — Če vladar govori o armadi, vedno pravi „moja armada.“ Nemški socialisti beležijo enak izraz nemškega cesarja. — Cesar Viljem vedno pravi, kadar govori o armadi ali prebivalstvu, „moja armada“ in „moje prebivalstvo“. Nikdar pa ne pravi „moji državni dolgov.“ Kako mnenje vlada med prebivalstvom o armadi, dokazujejo najbolj številne dogodbe, ki si jih ljudje pripovedujejo. Ko je bila avstrijska armada pri Solferinu tepena, je zaklical neki poveljajoči general: „Na „Smelci“ je pa tako lepo šlo izpod rok.“ (V zbornici je zavlada laharna veselost! „Smelca“ je vojaško vezbišče v 16. dunajskem okraju, kjer se navadno vojaštvo muči z raznimi paradnimi marši.)

* **Avstrijska justica.** Iz neke interpelacije, ki jo je bil vložil sodrug dr. Lev Winter, prihaja neverjetna sodba okrajnega sodišča v Chabafovici na dan. Tam je sodnik obsodil pet čeških delavcev zaradi prestopka društvenega zakona, češ da pripadajo društvu „Češko-slovanska socialna demokratična stranka“, ki ni naznanjeno oblasti! Seveda je proti tej nezmisljeni sodbi vložen rekurs na okrajno sodišče v Litoměřici in naznanilo na generalno prokuraturo. Justični minister je sam strmél, ko je zvedel za to nezasišano sodbo, ter je izjavil, da bo sam naložil generalni prokuraturi naj vložijo ničnostno pritožbo, če bi prizivno so, dišče odklonilo rekurs.

* **Stavka učencev.** Te dni je bil v Olo-muciu shod, na katerem so zahtevali, da se zida

občina novo poslopje za češko šolo. Če se zahteva ne izpolni, se ima ob začetku šolskega leta uprizoriti stavka šolskih otrok.

* **Mati z otrokom v smrt.** V petek je v Meidlingu na Dunaju stanujoča žena poštnega sluga K a g e r j a vrgla najprej svojo štiriletno hčerko Emilijo iz tretjega nadstropja na dvorišče in potem sama skočila za njo. Otrok je bil takoj mrtev, mati se je strašno pobila in se bori s smrtjo. Med nesrečno ženo in njenim možem, ki je opravljal ambulančno službo med Dunajem in Trstom, so bili večkrat neprijetni prizori, ker je bil mož zelo ljubosumen. Imela sta še starejšega sina Frica, ki je lani januarja umrl, kar je mater silno potrló. Ko se je mož v petek vrnil iz službe, jo je baje zopet mučil z ljubosumnostjo. Neki sosedi je žena dejala, da to itak ne bo dolgo trajalo. Popoldne pa je izvršila grozno dejanje. Predmet je še bila lažno esenco. S padcem si je pretresla možgane, zlomila več udov in dobila tudi notranje težke poškodbe.

* **Dezertir morilec.** V Lvovu je bila v soboto v svojem stanovanju umorjena vdova za učiteljem K u r y l o v i c z in oropana za osem kron. Zvečer so prijeli vojaškega begunca S c h ä f e r j a kot morileca. Tisti hip si je pogнал iz samokresa kroglo v glavo in se težko ranil. Prepeljali so ga v vojaško bolnišnico.

* **Slikar Israëls umrl.** V soboto je glasoviti slikar Josip Israëls v Haagu umrl. Rojen je bil 27. januarja 1824 v Groningenu v Holandiji. Začetkoma se je bavil z zgodovinskimi slikami, pozneje se je posvetil žanru. Muogo snovi za svoje najbolj znane slike je zajel iz življenja nižjih slojev.

* **Mulej Hafid bolan.** Iz Tangerja poročaž običelno, da je maročanski sultan Mulej Hafid zbolel za legarjem. Ta bolezen utegne vplivati na razvoj maročanskega vprašanja.

* **Pod liberalnim gospodstvom na Španskem.** Na Španskem so prijeli nekega socialista, ki je govoril na protestnem shodu francoske in španske delavske zveze zoper vojsko, in baje priporočal vojakom, naj v slučaju vojske streljajo na častnike. Stavili ga bodo baje pred vojno sodišče. Ministrski predsednik Canalejas je naložil barcelonskemu guvernerju, naj pojasni zastopnikom francoske delavske zveze, da bodo izgnani, ako bodo barcelonskim delavcem govorili v antimilitarističnem duhu. Namen takega postopanja španskih oblastnj je, da se uduši vsaka agitacija proti maročanskim pustolovščinam.

* **Francosko-turški konflikt.** Turške čete so zasedle Aju Galako juž. od Tripolisa. Francoska vlada je naložila poslaniku v Carigradu, da nastopi zaradi tega pri turški vladi, ker spada ta kraj v francosko interesno sfero. V jeseni ima mešano turško-francoska komisija določiti mejo Sahare; Francija protestira, da bi omenjeno zasedanje smelo vplivati na delo te komisije.

* **Sedem rudarjev ponesrečenih.** Iz Mosteca poročajo: V rudniku Anna mosteške rudniške družbe se je dogodila težka katastrofa. Sedem rudarjev, ki so tam delali, so omamili strupeni plini, ki so izpuhtevali iz odprtega rova. Ko so prišli k ponesrečenecem, so ležali kakor mrtvi na tleh. Ponesrečenecem so prenesli iz jame, vendar se dva nista več zbudila. Ostale ponesrečence, katerih stanje je tudi zelo nevarno, so prepeljali v bolnico. Vzrok ponesrečenja je bilo slabo prezračevanje.

* **Kmečki nemiri v ruski Sibiriji.** Iz Peterburga poročajo: V provinciji Altaj so nastali veliki kmečki nemiri. S kosami, sekirami, cepci in drugim sličnim orodjem oboroženi kmetje napadajo bivališča veleposestnikov, ka-

terim so že na mnogih krajih zažgali domove. Najbogatejšega veleposestnika Pavlovskaja so kmetje pri napadu umorili in mu vse požgali. Na uporne kmete je poslala vlada številno vojaštvo, ki neusmiljeno seka, mori in strelja slabo oborožene kmete. Še le po zajetju voditeljev upora se je vojaštvu posrečilo napraviti mir.

* **Policijski begunec.** Pariški policiji ne gre v glavo, kako da ji je mogel pobegniti uslužbenec, ki ji nikoli ni dajal povoda za pri-težbe in je vedno izvrševal svojo službo, da ne bi bil mogel bolje. Zlasti njegova prirojena paznost ga je napravila sposobnega za najtežje naloge. Dodeljen je bil preiskovalnemu odseku. Obnašal se je s policijskega stališča v vsakem oziru vzorno. Ker tudi ni imel ne dolgov ne kakšnih intimnih razmer, je policiji, kakor javlja „Matin“, njegov beg kratkoma nerazumljiv. Izdala je tiralnico, ki ga točno opisuje. Rojen je Belgijec, kliče se Tom, okoli vratu je imel službeno znamenje s številko, telo pa mu je pokrito z rdečkasto dlako. Med policijskimi psi je bil eden najmočnejših in najurnejših. Zasedel je že mnogo zločincev in zdaj le obžalujejo, da ne morejo njega samega poslati za njim, kajti — mislijo — če bi bilo to mogoče, bi se gotovo ujel in pritiral nazaj.

* **Smrt zloglasnega roparja.** V Banjaluki je umrl 106-letni Stevko Marvica, najslavnejši bosenski ropar, ki ga opevajo neštene narodne pesmi. Marvica je preživel 65 let svojega življenja v ječah. Poslednji umor je izvršil pred dvema letoma, ko je s pestjo pobil na tla konjskega mešetarja, s katerim se je na sejmu sprl. Marvica zapušta svojima sinovima hišo in precej gotovine.

* **Bivši policijski šef prijel.** Na odredbo državnega pravdnštva je bil prijel bivši šef tajne policije v Odesi, Ladislav knez Karkulidze, ki je pred kratkim moral pobrati šila in kopita. Bil je izpuščen, ali je moral vendar podpisati obvezo, da do daljnjega postopanja ne zapusti Odesa.

* **Edison v Evropi.** Znani izumitelj gramofonov, fonografov itd. Tomaž Edison bo obiskal vsa večja evropska mesta in sicer: London, Pariz in Berlin, da reorganizira svoje podjetje glede razpečevanja svojih izumov. V Londonu se je Edison napram nekemu časnikarju, da ne bo njegov pri avtomobilih, lokomotivah in ladjah uporabljalvi akumulatore, ko nadomesti svinec z niklom in zvepleno s kalijevo kislino, nič manj težak kakor petrolejski motor. Stroški kurjave se bodo zmanjšali in bodo znašali povprečno nekaj nad 1 krono za 100 milj. V Liverpoolu se je izrazil tudi o svojem najmlajšem izumu a n e f o n o g r a f u. V kratkem bodo njegove tvornice oskrbele gledališča celega sveta s filmi in slikami, na katerih bodo gibajoče se figure glasno govorile.

Ljubljana in Kranjsko.

— **Katoliška stvar v Avstriji** morajo vzeti Slovani v roke. Tako je v soboto dekretiral „Slovenec“. Bil je že skrajni čas, da se je izrekla velika ideja, ta — Nemci bi rekli „Königsgedanke“, v čisto kat. zmislu pa bi morali menda reči „papeževska misel.“ Bil je res že skrajni čas, zakaj „katoliški stvari“ preti v Avstriji največja nevarnost. Ne le, da so jo krščanski socialisti pošteno polomili; celo „Zarja“ v Ljubljani kritizira nepotrebno nočno zvonjenje sploh), („Slovenec“, ki težko čita, pravi v svojem tedenskem pregledu kar da zahtevamo, naj se odpravi po Ljubljani cerkveno zvonjenje sploh), dokazov, kako grozno je pre-

ganjana uboga katoliška cerkev v Avstriji, je torej dovolj. Ali „Slovenec“ se ne plaši. „Čisto odkrito: Mi se prav nič ne bojimo!“ pravi njegov uvodnik. Kaj bi se bali, dokler imajo generalštab s Konradom pl. Hötendorfom na svoji strani? Ali Slovani morajo vzeti katoliška stvar v roke. Zakaj Slovani, posebno Slovenci nimajo prav nobenih drugih skibi in potreb. Lepo razlaga klerikalni list bsalcem, ki mu slepo verjamejo, kako silno napreduje klerikalizem na Češkem. V resni še na Moravskem nazaduje, na Češkem ga pa sploh nikdar ni bilo dosi Posebno važnost pa pologa „Slovenec“ na slovensko hrvaško zvezo, „na katero se zadnje čase z vedno večjo vnuemo, vztrajnostjo in po načrtu dela“. Da se „nanjo dela“, je že res; Šusteršič se je dovolj tujdil po Dalmaciji. Le uspehi se nočejo pokazati. Pravaštvo, s katerim se naši klerikali pajdašijo, ne imponira na Hrvaškem nikomur, in klerikalizem, ki gre le za tem, da bi razkosal katoliške, pravoslavne in mohamedanske Slované, si onkraj Sotle in Kolpe nikdar ne bo pridobil ugleda kot narodna struja. Ideja združitve južnih Slovanov je lepa; ali kdor napoveduje pod belorumeno zastavo križarske vojne pravoslavnim in mohamedanskim Jugoslovanom, je ne učvrščuje, temveč jo ubija. „Slovenec“ to prav dobro ve. Ali njemu itak ne gre za nobeno jugoslovansko, temveč le za „katoliško“ idejo. Plaš je pa koristen in zato si ga bo še dostikrat zakrpal in prebarval.

— **Članom nadzorstva okrajne bolniške blagajne** so bile pretekli teden poslale anonimne pritožbe o blagajniškem zdravniku, ki dela reklamo za gotovo lekarno. Nadzorstvo bolniške blagajne je hvaležno za vsako opozoritev, ki se tiče poslovanja blagajne, vendar se na taka anonimna in nedoločna namigavanja ne more ozirati.

— **Člani okrajne bolniške blagajne** ljubljanske si lahko nabavljajo zdravila v katerikoli ljubljanski lekarni, in sicer velja to že od 1. januarja 1911

— **Izlet percev „Vzajemnosti“ na Katarino.** Pevski odsek „Vzajemnosti“ priredi v torek 15. avgusta točno ob 6. zjutraj izlet na Katarino in Grmado. Vse prijatelje in znance vabimo na obilno udeležbo, ker bo zabava ob lepem vremenu prijetna in neprisiljena. Zbirališče za mestne izletnike je v Selenburgovi ulici 6, za okoliške pa pri cerkvi v Spod. Šiški. O d b o r.

— **V Zgornji Šiški** je imenik za občinske volitve od 12. t. m. v občinskem uradu na javen vpogled. Sodruga volice opozarjamo naj se pravočasno prepričajo, če so vpisani in če je vpis pravilen.

— **Društvo „Klub slov. amater-fotografov“** v Ljubljani je podaril tukajšni odvetnik g. dr. Alojzij K o k a l j vsoto 10 K.

— **Požari v Zagorju ob Savi.** Poročajo nam: V četrtek dne 10. t. m. ob pol 12. dopoldna je začel goreti precejšen del gozda pri zagorskem kolodvoru. Vžgal je osebni vlak, ki pelje ob pol 12. dopoldne iz Zagorja. Požar se je naglo razširil in kmalu dosegel vrhunec hriba. Proti večeru je prišla požarna bramba ki je precejšen del gozda pogasila. Toda v petek je zopet vnovič zažgal tovorni vlak št. 51, ki pelje ob pol 1. popoldne iz Zagorja. Šele s težavo so pogasili železniški delavci in požarna bramba. Koliko je škoda nam še ni znano. Danes v soboto 12. smo imeli zopet požar v Zagorju. Okoli 3. popoldan je nastala nevihta. Vsul se je dež in začelo je grmeti in treskati, — kar naenkrat močno zagrmel in strela udari v kozolec g. Hrastela, po domače Končana

SPISAL E. K.

Ne ubijaj!

(Dalje.)

S puško na rami tudi še noben graničar ni prišel na svet. Ako bi bil kdo izmed nas rojen v deželi, ali pa prenešen tja, kjer so vsi ljudje učenjaki, pa bi bil morda tudi sam postal učenjak. Graničarska kri je junaška kri, pravijo; a kdo zna izračunati, koliko krvi pride v telo, dokler se raste? Ničesar ne bi smeli ljudje za gotovo trditi, ker ničesar ne morejo natančno vedeti. Ne pravim: Stevo je rad postal vojak; pa tudi ne: Postal je nerad. Ljudje so dejali: To bo korenjak od vojaka. Kajti kadar je kdo tako zrasel kakor Stevo in tako močan, tedaj se zmerom tako govori. Morda ne bi bil znal Stevo sam ničesar reči, ako bi ga bil kdo vprašal za to. Prišel je v Otočac, pa je moral eksercirati kakor drugi. Dlje časa tedaj ni mogel videti Petke, samo včasih ji je pisal pismo, ker se je bil naučil pisati. Pozneje je dobil večkrat dopust, seveda vselej le za kratek čas, kakor je že navada. Tedaj je vsakokrat obiskal Petko in vsakdo je moral vedeti: Ta dva si ne moreta postati nezvesta.

„Ej, veste, bil sem prijatelj z dekletom. Stevo je vedel, da se nima od mene ničesar bati, kajti nočem se bahati, ali prijatelja ne bi bil nikdar prevaril, čeprav je res, da sicer nisem bil kaludjer.“ Stevo ji ni nikdar pripo-

vedoval o vojaškem življenju, to mi je povedala. Seveda, saj sta si imela pripovedovati dosti drugega.“

Stari se je glasno nasmejal. Potreboval je nekaj časa, preden se je zopet umiril. Tedaj je hotel vzeti steklenico z žganjem iz torbe. a zopet se je premislil pa si je samo nabasal pipo. Zapihal je nekoliko oblakov dima v zrak, pet, šest minut je nekaj premišljeval in potem je jel zopet pripovedovati.

„Vojak je bil torej, naš Stevo. Gotovo je izvrševal svoje reči kakor bodisi kdo drugi. Tako je razumel vse, kar se mu je reklo in vse je znal prav storiti. Ako je bilo drugemu treba desetkrat razkladati, čemu je muha na puški, je Stevo to takoj razumel, da je le enkrat slišal. Vsako patroljo bi bil lahko prav vodil. In kako se je znal vesti! Ako bi ga bili vteknil v častniško obleko, pa bi ga bil vsakdo imel za častnika. Kdo ve, kaj bi bil sploh lahko postal, ako se ne bi bilo vse čisto drugače obrnilo! Nihče ne more gledati v bodočnost, a čisto je tudi težko razumeti, kaj se je zgodilo. Če bi bil kdo vašemu Stevu pripovedoval, kaj bo storil in kaj se bo z njim primerilo, bi mu bil najbrže Stevo sam dejal, da je norec. Človek ne pozna samega sebe.“

Stevo je torej izvrševal službo, kakor je bilo predpisano. Kmalu je bil korporal. Takrat je prišel neki mož k polku, ki pravzaprav niti ni spadal tja. Mislim, da je bil rojen v Slavoniji: a njegovi starši so prišli najbrže tudi bogve odkod v deželo. Menda so bili Arbanasi. Morda pa so bili tudi kakšnega drugega

rodu. Naj bo že, kakor hoče, ta človek je bil čuden. Namreč takole: Niti puške se ni hotel doteknuti, niti bajoneta. Ko bi bil moral prevzeti orožje, je rekel: „Vse storim, karkoli zahtevate od mene. A ne dotaknem se orožja, ki je namenjeno, da se z njim ubijajo ljudje. Narednik“) ga je pogledal, pa je mislil, da je pijan. Ali mož je bil videti čisto trezen. Tedaj je dejal narednik:

„Ti, pri nas se ne delajo nobene konce-sije in burke uganjaš lahko s takimi, ki so tebi ravni, ne pa s svojim predpostavljanim. Drugače ti takoj prečitam vojne članke.“

Mož se ni zganil.

„Ali si slišal, kaj sem ti ukazal, rekrut pritepeni?“

„Ne smem,“ je mož odgovoril.

„Kaj? Ne smeš?“ se je jezil narednik. „Ti smeš, kar jaz dovolim in ne smeš, kar jaz prepovem. Kajti kadar jaz kaj pravim, je ravno tako, kakor da je bog dejal. Vzemi orožje!“

Rekrut je stal mirno in ni trenil z očesom.

Narednika je pograbila jeza, seveda. Kadar je bil jezen, je pa kričal, da ga je bilo slišati do Prozora. Kdor je slišal tisti glas, se je ustrašil. Ali tuji rekrut je stal mirno pred njim kakor svetniki v katoliških cerkvah.

„Tako vzemi orožje, ali pa bogami izveš, kdo da sem.“

Rekrut nič pa nič.

*) Feldwebel.

„Ti cigan, v zapor te dam vreči in vkle-niti v železo, da boš videl vse svetnike in angelje.“

„Krivico lahko trpim,“ je odgovoril rekrut, „ali ljudi ne smem ubijati.“

Kaj naj narednik stori? Kdo je slišal že take reči? Torej narednik pokliče tri može z nasajenimi bodali pa — marš v zapor, moj ljubi rekrut. Prokleta para pa gre, kakor da ni nič. Narednik samo psuje.

E — toda kaj? Človek je morda blazen? Kako ne bi bil blazen? Pаметen človek, ki mu je bog dal pravi razum, se ne more tako vesti. Vojak se lahko zagreši proti subordinaciji, ako je pijan ali pa če pride po neumnosti v prepir ali pa če se mu da kľofuta. Tudi takrat ne sme, a takrat se lahko zgodi. Toda kako more kdo reči: „Ne vzamem orožja?“ Kaj takega se ni še nikoli zgodilo. Tudi tihi norci so na svetu. Mož mora biti blazen.

„Hm, kako? Ako bi bil blazen, ga komisija ne bi bila mogla vzeti. Ali morda ni polkovni zdravnik ničesar opazil. Na človeku ni nič videti. Pamet se ne nosi v rokah. Ali pa je pozneje znorel. Kaj je storiti? Naznaniti je treba stvar stotniku. Torej pošlje narednik stotniku. Ali kje je? Njegova žena ne ve, kam je odšel. Narednik pošlje torej k poročniku. Gospod poročnik pride čez pol ure, ker je bil na polju.

„Kaj pa je?“ vpraša poročnik.

(Dalje.)

Kozolec je bil poln žita in ni dolgo, kar ga je g. Hrstel postavil, kajti pred mesec dni so mu ga zažgali petletni otroci. Dotični posestnik je zagrizen klerikalec, pa je pred tednom odstopil od banke „Slavija“ in pristopil k neki klerikalni zavarovalnici. Škoda po požaru znaša 3000 K zavarovano pa je na 2400 K.

— **V Postojni ni kolere.** Mestno županstvo v Postojni je dobilo iz Gradca uradno obvestilo, da je bakteriološka preiskava dognala, da je dotičnik, ki se ga je interniralo, ker je bil na sumu, da je obolel za kolero, imel navadno drisko.

— **Nevaren kandidat samomora.** Iz Kamnika poročajo, da se je dninar Franc Urankar iz Šmartna 1. t. m. nameraval obesiti. Medtem pa je prišla njegova žena in mu prepovedala to nakano, kar ji je pa njen mož silno zameril in ji je od tega dne stregel po življenju. Dne 3. t. m. je poskušal zažgati svojo zadolženo kajžo, ali to se mu ni posrečilo, ker je bil deloma prenežek, da bi zanetil s prosto roko v strehi, deloma so mu pa drugi to preprečili. Poklicali so žandarja, ki je odpeljal hudobneža na okrajno sodnijo v Kamniku. Mož je vdan postopanju in pijantevanju.

— **Vlak povozil.** Ko je v petek šla v Kočevju po železniški progi 84 let stara Marija Kropf, jo je prijel stroj ter ji odtrgal ebedve nogi v stopali. Ponesrečenko so pripeljali v deželno bolnišnico.

— **Premogar ponesrečil.** V petek je v Kočevju Martinu Ofnerju eksplodirala dinamična patrona in mu odtrgala levo roko za pestjo. Pripeljali so ga v deželno bolnišnico.

— **Ustrelil se je v Kropi** zadnji petek 42letni Vincenc Smrekar. Bil je že nekaj časa zmešan. Ko je dan poprej nenadoma umrl njegov prijatelj Franc Eržen, je sklenil tudi sam umreti. Vzel je revolver, ki ga je imel skritega, in rekel domačim, da se bo ustrelil. Hoteli so mu ga iztrgati, lovili so ga okoli, a ga niso mogli vjeti. Ustrelil se je v srce in bil takoj mrtev.

— **Gozdni požari.** Nekaj dni je gorelo v Možakliji; vnelo se je baje od strele; ogenj so pravočasno pogasili, da ni napravil še večje škode. Tudi na Golici je gorel gozd tik pod nemško kočo. Kako je ogenj nastal, ni znano. Nadaljnja nevarnost je že preprečena.

— **O požaru na Kalu** pri Semiču, ki je bil po noči med 1. in 2. avgustom poročajo: Začela je goreti hiša Stefana Pluta na Kalu. Ogenj se je pokazal najprej pri stranišču na takem mestu, kjer ni nobene peči in kamor se lahko z roko doseže. Prebivalci so se komaj rešili. Dasi ni bilo najmanjšega vetrčka, je začela 20 minut po izbruhu prvega požarja goreti druga Plutova hiša, ki je oddaljena od prve kakih 300 korakov. Vsa škoda znaša okoli 6000 kron. Sum se je takoj obrnil na Ivana Ivanetiča, ki je bil že povsod po svetu in je vse mogoče poskušal, pa mu je delo povsod smrdelo. Zdej je črevljar, pa le sem-patja prime za kako delo. Navadno si skuša pridobiti zaslužek le na način, ki meji na pravico. Tudi s tem se je menda pečal, da je take fante spravljal v Ameriko, ki bi bili morali iti k vojakom. V noči nesreče je prišel pijan okoli polnoči domov, začel je razgrajati in groziti ženi, da jo ubije in zakolje, potem je razgrajajoč odšel zopet od doma in pol ure pozneje je gorelo pri Plutu, na katerega ima Ivanetič jezo. Orožniki so šli takoj na njegov dom in ker ga ni bilo doma, so čakali nanj. Ob 4. zjutraj se je vrnil Ivanetič in trdil, da je v pijanosti spal v gozdu. Ivanetič je sploh nevaren človek.

— **Dediči se iščejo.** Glasom dopisa c. kr. pomorske oblasti v Trstu je v bolnišnici Colonial Hospital Gibraltar dne 10. marca letos umrl Anton Sussanich, tesar na ladji in baje avstrijski državljan. Sussanich je zapustil na prihrankih in zaslužkih 27 angleških funtov, 13 šilingov in 9 penc; razen tega tudi nekaj drugih efektov, obleke itd. Ta zapuščina bi se izročila e. in kr. generalnemu konzulu v Londonu, če poda izjavo, da so Sussanichevi dediči avstro-ogrske podaniki. Dediči se sedaj pozivljajo, da svoje pravice javijo svoji politični oblasti, t. j. c. kr. okrajnim glavarstvom oziroma mestnemu magistratu ljubljanskemu.

— **Elektrokinematograf „Ideal“** Franc Jožefova cesta št. 1. Hotel pri Maliču. Vsak torek, petek in soboto nov spored! Ob ugodnem vremenu bo poslednja večerna predstava po 9. na velikem vrtu. Samo danes se upripori pri večernih predstavah. Greh, senzacijska drama iz življenja rudarja, kaže nam kako pade deklica, pozabljena od bogataša v separatu sobo velike restavracije, ocarana v novem svetu njej še neznanem, omotena od razkošja in šampanjca, njen oče se masčuje nad zapeljivcem in ga ubije, sam pa skoči v vodo. Izborna igra in pretresljiva tragedija. Vsak ponedeljek, sredo in petek igra ob vsakem vremenu oddelek Slovenske Filharmonije od 8. ure naprej na vrtu ali v dvorani.

Štajersko.

— **S tiralnico** zasleduje okrožna sodnija v Celju ubeglega J. Živnyja, ki je bil svoj čas občinski tajnik v Rogatcu.

— **Z noži.** Zadnje udeležje je nastal med Gregorjem Faktorjem in njegovo sestro Marijo Črepinko na eni strani ter brati Martinom Jurjem in Blažem Vigecem na drugi strani prepri in pretep. Martin Vigec je imel že del časa razmerje z Marijo Črepinko. V nedeljo je prišel Faktor s svojim očetom v gostilno gospe Peršak v Čreti, kjer so bili tudi bratje Vigec. Ker so slednji mislili, da je Faktor tudi kak čestilec Marije Črepinko, je prišlo do zbadanja, prepira in končno do pretepa z noži. Zanimivo je, da je tudi Marija Črepinko svojega „ljubčka“ Martina Vigeca obdelavala z nožem. Pri zadnja sta mu z bratom Faktorjem šest težkih ran. Pretepače so izročili sodniji.

— **Požig in samomor iz ljubosumnosti.** Iz Benšnika poročajo: V hiši posestnika Zamera je te dni izbruhnil požar, ki je upepelil dve hiši. Izkazalo se je, da je Zamer sam zažgal in sicer za to, ker ga je baje njegova žena varala z drugimi. Ko je zanetil ogenj se je pa še sam ustrelil in se tako ranil, da je drugi dan umrl.

— **Vročinska kap** je zadela Ivana Kotnika iz Marinske vasi, ko je dne 5. t. m. vozil gramoz. Obležal je na cesti in takoj umrl.

— **Vlomilec ustrelil tovariša.** V Murških Zasadih je po noči na četrtek večja nepoklicana četa obiskala posestnika Šijanec, ko je opravila podobne poseste že v Št. Jurju ob Ščavnici, Selišču, Kupetincih in Novih Zasadih. Šijanec je slišal sumljiv ropot, pa je hitro vstal in pohitel do vežnih vrat. Obenem pa je zaklical na pomagaj. Sosedje so že postali pozorni, a ko je nenadoma počilo nekoliko strellov, so napravili hrup. Tolovaji so jo nato hitro odkurili. A ko so sosedje preiskali okolico, so našli na dvorišču človeka v medlevici in so spoznali, da je bil ustreljen. Ranjen je bil na glavi ter je kmalu umrl. Najbrže se je bil nekoliko oddaljil od svojih tovarišev, pa ga je kdo izmed vlomilcev smatral za vaščana in ustrelil. Imajo ga za cigana, pa so fotografirali truplo, da doženo indentiteto.

— **Pod vlak se je vrgla v Ormužu** 10. t. m. 20 letna služkinja Frančiška Vacanec. Našli so jo z drobljeno glavo. Samomorilka je bila članica Marijine družbe. Zadnje dni je od službodajalca z vso silo zahtevala poselsko knjižico, češ da mora iti s kaplanom, ki pojde v Ormož za župnika, v službo. Službodajalec ji knjižice ni hotel dati.

— **Iz obupa v ogenj.** Iz Radgone poročajo: V nedeljo ponoči je izbruhnil ogenj pri posestniku Žerjavu v Starinovi vasi. Zgorela je živina in vsi spravljivi pridelki. Gospodarjev oče, siv starček, kateri je bojda zažgal, je skočil v ogenj, iz katerega so ga z veliko težavo rešili.

Koroško.

— **Pri kopanju utonil.** 8. t. m. se je šlo več otrok iz Vetrinjskega kopat v bližnji ribnik. 12letni Ludvik Lazan je šel predaleč v ribnik in zabredel v globčino. Sicer je bila voda tam samo poldrug meter globoka, vendar je utonil, ker se nobeden ni upal mu priti na pomoč. Šele čez 4 ure so potegnili truplo iz vode.

— **Živina zgorela.** V Bistrici pri Pliberku je dne 1. avgusta proti večeru nastal požar v hiši posestnika Neubersa. Vse je bilo že v postelji, ko je naenkrat Neubersova žena začela sumljivo prasketanje. Hitro je zbudila ljudi v hiši, a ko so prišli na prosto, je že plamen visoko švigal, da je bila groza videti. Vse je bilo izrušeno in vsled tega se je ogenj strahovito hitro razširjal. Rešiti se ni dalo nič. Zgorela je hiša, hlev, skedenj in prizidek z vsem, kar je bilo notri gospodarskih strojev, žita, sena in pohištva. Zgorela je pa tudi večinoma vsa živina, petdeset ovac, deset prašičev, vol in mnogo perutnine. Škoda znaša baje 50.000 kron.

— **Strelnica je ubila v Metnicah** hlapca Hinka Ekarja.

Goriško.

— **Sodba v zadevi Banke popolare.** Iz Gorice nam javljajo z dne 12. t. m.: Danes, po 35 dnevem obravnavanju se je končala porotna obravnava zaradi poloma Banke Popolare v Gorici. Posvetovanje je trajalo pozno v noč in sodba se je razglasila ob tričetrt na 11. zvečer. Obsodba se glasi: Prejšnji ravnatelj banke obtožene Colle, je obsojen na štiri mesece težke ječe; dr. Luzzatto na tri mesece težke ječe; Lenassi na dva meseca težke ječe. Drugi trije obtoženci: Piani Viljem, Conforti in njegova soproga, so oproščeni. Tekom večera se je zbrala pred sodnijsko palačo, ogromna množica, ki je nestrpno čakala na konec razprave. Sodba se po mestu živahno komentira.

— **S Tolminskega.** Pripravljalni odbor za ustanovitev samostojne okrajne bolniške blagajne za tolminski okraj napada v „Gorici“ z dne 1. avgusta t. l. poročilo okrajne bolniške blagajne v Gorici, ki smo ga svoječasno objavili v našem listu. Slavne naše delodajalce, ki sede v pripravljenem odboru, vprašamo, kje so bili dosedaj? Zakaj niso zahtevali samostojne

bolniške blagajne v Tolminu, tiste čase, ko je bil tolminski okraj čisto zanemarjen v tem oziru? Zakaj se niste zbudili iz spanja celih 24 let, ko se živ krst ni zmenil za delavstvo v tolminskem okraju, zakaj niste klicali na pomoč političnih zastopnikov, da vam pribore bolniško blagajno. Dokler so upravljala okr. bol. blagajno taka vodstva, kakor so bila dosedaj, se niste oglasili. Vsa dosedanja vodstva bolniške blagajne v Gorici so zanemarjala zavarovanje proti bolezni v našem okraju. Čeravno so bila vsa dosedanja vodstva okr. bolniške blagajne v Gorici, v rokah italijanskih šovinistov, je bilo za naše delodajalce njih poslovanje popolnoma v redu. Delodajalci so celih 20 let shranjevali lepe tisočake v svoj lastni žep, namesto da bi bili zavarovali delavstvo proti bolezni in plačevali zavarovalne prispevke. Sedaj, ko se je sedanje načelstvo zavzelo da pridobi delavstvo tudi našega okraja svoje pravice, ko nam je pošta doprinesla že lepih tisočakov za bolniško podporo, ko nam je sedanje načelstvo preskrbelo zdravniško pomoč po vseh sodnih okrajih tolminskega političnega okraja, ko je bolniška blagajna ustanovila svojo podružnico v Tolminu, da olajša tamošnjemu delavstvu nekoliko truda, pa našim delodajalcem uprava ni več všeč. Da prihaja pripravljalnemu odboru od strani delodajalcev mnogo pritožb glede „krivic“, ki se jim gode, je že verjetno, zakaj vsak delodajalec, ki je prisiljen upoštevati delavske zakone za delavsko korist, misli, da se mu godi krivica. Glede poviška prispevkov, ni bilo ravno potreba staviti vprašanje na načelstvo. Da je bilo potrebno povišati prispevke, je uvidela tudi uad-zorovalna oblast, ker drugače bi povišanja ne odobrila. Kar se tiče podpor lahko rečemo, da jo dobi vsak, kdor je opravičen; ako bolnik ne dobi podpore, odgovarjajočo njegovemu zaslužku, je krivda delodajalca, ki ne naznani pravilno svojih uslužbencev. Ravno tako je tudi glede simulacij. Za celi tolminski okraj opravlja nadzorništvo bolnikov sam poslovodja podružnica v Tolminu, iz česar je razvidno, da kontrola bolnikov ne more biti prestroga. Šoška ravan.

— **S Krasa.** Na Gorjanskem imamo usmiljenega božjega namestnika Oblaka, ki nam po strani tudi župani in opravlja posle občinskega tajnika. Ko je šla nedavno tega žena nekega sodruga — po dokončanih orožnih vajah — prosit k županu, da ji tajnik napravi prošnjo za podporo, se odreže nunc: Pojdite h Kopaču, on naj vam napravi prošnjo! Sicer pa Vaš mož ni potreben podpore, ker nima polja in nič ne pridelaj! — Torej delavski trpin, ki nima polja, temveč le svoje trde žulje in polomljene noge, ki po tri ure na dan hodi v Nabrežino in domov, ki cele dneve požira kameniti prah in telovadi s kladivom, ni potreben in vreden postavne podpore, pač pa je po mnenju tega namestnika božjega potreben mladenič, ki je pred kratkim odšel na orožne vaje in ki pridelaj poleg živeža okoli 60 hektolitrov vina na leto — samo za to, ker trobi v klerikalni rog!

— **Železnica na Učko goro.** Železniško ministrstvo je dalo ravnateljstvu stavbne družbe „Union“ na Dunaju dovoljenje za tehnična pripravljalna dela za železnico nižje vrste iz Opaticje na Učko goro za dobo enega leta.

— **Zastupiti se je hotel s karbolno** kislino v četrtek zjutraj v ul. soškega mosta št. 49 stanujoči 29 letni pleskar Bregant Anton. Pripeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu izprali želodec. Nahaja se še v nevarnem stanju.

— **Zaradi nevarnosti kolere** je gorški municipij odredil, da so vse iz Trsta v Gorico prihajajoče osebe podvržene petdnev-nemu zdravniškemu opazovanju. Zaraditega imajo vsi gostilničarji, hotelirji in tudi zasebniki, h katerim bi prišel kdo iz Trsta, dolžnost javiti njihov prihod mestnemu zdravstvenemu uradu ter ga napotiti, da se istotam sam javi.

Istra.

— **Kolera v Istri.** V Bertokih v koperskem okraju je dne 10. t. m. zbolela kmetica Marija Kocijančič in so jo oddali v bolniško barako za izoliranje. V petek je umrla u Bertokih 8-letna deklica. Ob jako sumljivih znakih. Rodbina je v svoji ignoranci skrivala bolno deklico neke pod streho, kjer je umrla brez zdravniške pomoči u Bertokih. Bržkone gre tudi tu za slučaj kolere. V isti hiši sta baje zbolela tudi dva otroka s sumljivimi znaki in sta bila takoj internirana v barako za kolero.

— **Samomor služkinje.** Služkinja Škalamera v Pulju je bila v samomorilnem namenu karbolno kislino in je vsled notranjih poškodb v deželni bolnici umrla, ne da bi bila izjavila, kaj da jo je gnalo v smrt.

Trst.

— **Kolera v Trstu.** Do sobote večer sta bila bakteriološko dognana sledeča slučaja: Ljubo Lazarevič, 21 let star dninar iz Črnegore, stanujoč v ul. Molin a vento št. 50 in Gvido Rebul, 37 let star, stanujoč v ul.

Forretta št. 7. Oba sta bila že v petek izolirana. V soboto so izolirali še tri osebe, ki so obolele ob sumljivih znakih in sicer 33letno Pierino Giraldo, stanujočo v Rojanu Vicolo delle Rose št. 67, 18letno dekle Julijo Bitosa, stanujočo v ul. Domenico Rossetti št. 43 in 36 letnega Josipa Pečenko, stanujočega v ljudskem prenočišču ul. Pondares. Diagnoza teh slučajev še ni dovršena. Z Lazarevičem so internirali dva prijatelja v magdalenski bolnišnici, ki pa sta ušla (!). Komplikiran je slučaj 51letnega težaka Antona Novello. Iz kavarne „Europa Felice“ so ga bili odpeljali na zdravniško postajo, misleči, da je obolel za solničarico, odtod pa v mestno bolnišnico. Tu pa so opazili tako sumljive znake, da so ga takoj spravili v magdalensko bolnišnico. Ves oddelek mestne bolnišnice so morali seveda nemudoma izprazniti in desinficirati, ravno tako kavarno, iz katere so ga bili pripeljali in pa grški parnik „Ippantini“, kjer je delal Od 6. do 12. t. m. je zbolelo v Trstu za kolero 11 oseb, od teh je ena umrla. Od prvega slučaja kolere v mestu (urur Chicchio) je bilo vsega skupaj konstatiranih 37 slučajev kolere; umrlo jih je osem.

— **Potniki, ki zapuščajo Trst,** morajo od sobote sem posebnim organom na kolodvoru naznanjati ime in bivališče ter kraj, kamor potujejo. Enaki predpisi veljajo tudi za vse dohajajoče.

— **Samomor.** 17letna Ida Piacentini, stanujoča v Trstu v ulici S. Giovanni št. 7, se je hotela zastupiti z lizolom. Pripeljali so jo v bolnišnico. Njeno zdravstveno stanje je zelo opasno. Vzrok — nesrečna ljubezen.

— **Samomorilni poizkusi Ljubljancanke.** Dne 8. t. m. so opazili ob 3. zjutraj neko 23letno gospodično Fani S., ki je došla iz Ljubljane, kako je ob morju trgala neka pisma in jih metala v vodo. Vrgla je v morje tudi ročno torbico, na kar je hotela tudi sama shočiti v morje, kar pa so ji še pravočasno preprečili in jo odvedli v splošno bolnico. Ko se je dekle pomirilo, so jo izpustili. A pripeljali so jo pozneje v bolnico nazaj, ker nikakor ni opustila svojih samomorilskih poizkusov, čemur pa vzrok ni znan.

— **Padel na ladji.** 45letni oglar Viktor Zatrič je delal v soboto na nekem parniku, zasidranem v novem pristanišču pri Sv. Andreju. Med delom je tako nesrečno padel voč metrov globoko, da si je razbil lobanjo in zadobil še druge rane na glavi.

— **Truplo samomorilca v morju.** Ob pomolu Sanità so našli v petek na morju truplo moža. Njegove roke in noge so bile tesno zvezane z vrvice. Pri njem so našli več pisem erotične vsebine in fotografijo ženske. Dognalo se je, da gre za truplo 25 letnega brivca Romilda Rudes, ki je stanoval v ul. S. Apollinare št. 2 in je delal v brivnici na Borzernem trgu št. 14. Ze od ponedeljka ga ni bilo doma. Vzel si je na tak čuden način življenje iz nesrečne ljubezni.

— **Poizkus samomora.** V soboto ob pol 2. ponoči je neki Marij Terčič stanujoč v ljudskem prenočišču ul. Gasparo Gozzi, skočil v morje z nabrežja Mandrachio. Bedar ga je rešil in odvedel v bolnišnico.

— **Dva strela v trebuhu.** V petek okoli pol 1. zvečer je prišel v mestno bolnišnico 51letni Anton Jarkoč iz Doline. Ker je mož govoril slovensko in ker je tudi nekoliko gluh, se ni mogel sporazumeti z zdravniki, ki so ga že hoteli poslati proč. Kmalu so pa opazili, da ima nekoliko krvavo srajco in hlače. Nato so ga preiskali in našli, da ima na trebuhu dve rani od strellov. Spravili so ga takoj v dotični oddelek ter ga operirali. Mož je rekel, da je nekdo dvakrat ustrelil vanj z revolverjem, ni pa hotel ovdati ime napadaleca.

— **Padel z okna.** V petek zjutraj okoli 9. je devetletni Bruno Bazza sedel na oknu stanovanja svojih staršev pri Sv. Ivanu št. 713, v mezaninu. Naenkrat se je zvrnil dol in padel tako nesrečno, da so se mu poleg raznih zunanjih poškodb pretresli tudi možgani. Prvo pomoč je dobil na zdravniški postaji.

ZADNJE VESTI.

Sokolski zlet.

Za greb, 13. avgusta. Ze v petek zvečer so začeli po mestu razobešati zastave. Včeraj je bil ves Zagreb okrašen. Zunanji gosti so prihajali v skupinah takorekoč ves dan, a že v petek je bilo v Zagrebu ogromno število tujcev. Prvi došleci so bili Bošnjaki in Hercegovci ob pol 8. zjutraj. Na kolodvoru jih je pričakoval oddelek zagrebskega Sokola in velikansko število prebivalstva. Sploh pa je bilo ves dan vse polno ljudstva na nogah, zlasti okrog državnega kolodvora, po trgu Fran Josipa, po Akademikem in Zrinjskem trgu, tako, da so vsi došleci prihajali skozi gost spalir, iz katerega so neprenehoma doneli živio-klici, v mesto. Pet minut pred poldnevom je prišel poseben vlak Čehov, 700 Sokolov in mnogo drugih izletnikov. Popoldne so prihajali Srbi, Bolgari, Poljaki in Rusini, zvečer pa Slovenci. Vmes so skoraj z vsakim vlakom prihajala sokolska društva z dežele. Že včeraj sta

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo Tolstovrško slatino,

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislata voda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene in organizacije 20 v, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

prišla dva zastopnika hrvaškega sokola iz Amerike. Snoči je bil v Sokolskem Domu velik komerzo, na katerem so govorili zastopniki vseh slovenskih narodnosti. Politike se niso dotikali.

Zagreb, 13. avgusta. Glavni točki današnjega dneva sta bili dopoldne obhod, popoldne pa telovadna tekma. Na vse zgodaj so imeli telovadci poizkusne vaje. Ob 10. se je začelo zbiranje na vežbališču, odkoder je ob pol 11. odkorakal velik sprevod po mestu. Na čelu je korakala godba, potem so prišli jahači zagrebskega Sokola, za njimi so nosili zastave posameznih zvez, potem so korakala društva raznih narodnosti, nazadnje hrvaška društva po „župah“, tako da so Zagrebčani zaključili povorko. V sprevodu je korakalo šest godb. Sprevod je obšel vse spodnje mesto. Pred umetniškim pavilijonom so bili pozdravi in odzdravi. Opoldne je bil banket, ob 4. popoldne javne tekmovalne vaje. Zvečer je bila v gledališču slavnostna predstava z mešanimi sporedom, po predstavi pa velika veselica na razstavnem prostoru, ki še traja. — Vsa priredba se je izvršila v vzornem redu.

Dohod „Freie Tipographia“ v Trstu.

Trst, 13. avgusta. Danes popoldne je došla sem „Freie Tipographia“ z Dunaja. Na kolodvoru je goste sprejelo pevsko društvo „Adria perle“ in pa zastopniki tiskarske organizacije. Zvečer je bil v „Politeame Rossetti“ slavnosten koncert.

Letalnadirke v Trstu.

Trst, 13. avgusta. Letalna dirka se je dades popoldne slabo obnesla; občinstva je bilo malo. Vseled neugodnega vetra je odpadla visočinska tekma. Fischer in Knieda sta se dvignila v zrak. Zvečer je nudil lepe prizore aranžma z umetnim ognjem.

Katoliški shod v Olomucu.

Olomuc, 14. avgusta. Manifestacijski sprevod klerikalcev ob priliki katoliške shoda se je izvršil v polnem redu in nemoteno.

Napad na bana Tomašića.

Budimpešta, 14. avgusta. Včeraj je bil napaden na cesti blizu kolodvora ban dr. Tomašić; napadalec je zagrebski lekarnar Matevšek, ki je član opozicije.

Dvoboj Sternberg Karoly.

Dunaj, 13. avgusta. Zaradi nekega govora, ki ga je imel grof Karoly v ogrskem parlamentu, ga je v listih napadel grof Sternberg, češ da je razžalil avstrijsko armado, v kateri je njegov (Sternbergov) oče služil kot general. Včeraj popoldne so imeli zastopniki obeh grofov sestanek na Dunaju. Karolyja sta zastopala grof Hadik Barkoczy in pl. Bohonczy, Sternberga pa Alfred Roman princ Liechtenstein in Leopold princ Oroy. Sklenili so, da se imata nasprotnika dvobojevati in da je Karoly užaljeni del. Karoly se je že pripravljal na Dunaj.

Isti, 13. avgusta. V visokih krogih je napravila afera Karoly-Sternberg senzacijo. Sternberg je baje dobil od vojaških in dvornih krogov priznanje, da je zavrnil Karolyjeve napade na armado.

Budimpešta, 14. avgusta. Tu se je vršil pod težkimi pogoji dvoboj med grofom Sternbergom in Karolyjem. Sternberg je odsekal svojemu nasprotniku uho, na kar je bil dvoboj ustavljen.

Prepovedana sokolska slavnost.

Poštorna, 13. avgusta. Za danes napovedano sokolsko slavnost v Poštorni je prepovedalo okrajno glavarstvo. Naznanjeni so bili gosti s Češkega, Moravskega in Nižje Avstrijskega.

Županstvo v Tridentu.

Dunaj, 13. avgusta. Pred pol leta za župana izvoljeni radikalec grof Mancini se zdaj ni potrjen. Minister za notranje zadeve je baje izjavil, da njega potrditev ni pričakovati in da se bodo tridentinski občini odvezeli posli prenešenega delokroga, ker je Trident utrjeno mesto in je za njega upravo treba posebne brizičnosti.

Zelinskiy in vojaški častni svet.

Budimpešta, 13. avgusta. Andrej Zelinskiy, ki je s svojim bratom ubil kmečkega poslanca Achima in bil od porote oproščen, je kavalerski kadet v rezervi. Vojaški častni svet se sedaj bavi z vprašanjem, če more biti imenovan za poročnika.

Papežovo zdravje.

Rim, 13. avgusta. Papež polagoma okreva. Mrzlca je ponehala, samo srce je še slabo. Zdravniiki so mu dovolili nekaj več hrane.

Sedanji in bodoči papež.

Rim, 13. avgusta. „Tribuna“ javlja, da je papež državnega tajnika Mery del Vala opomnil na svoje dne 25. decembra 1904 izdane določbe o konklavu, ki se snide po nje-

govi smrti. Te določbe se ostro obračajo proti ugovoru vladarjev pri volitvi novega papeža. Kakor znano, je po smrti Leva XIII. Avstrija protestirala proti izvolitvi Rampolle.

Bern, 13. avgusta. Štirje kardinali so prišli obiskat kardinala Rampollo v samostan Einsiedeln. Med njimi je Maffi, ki ga smatrajo za glavnega kandidata pri eventualni volitvi novega papeža.

Češki zbor v Berlinu.

Berolin, 13. avgusta. Za danes napovedani zbor v tujini živčih Čehov je policija dovolila. Tudi prihod gostov s Češkega je dovoljen, vendar ne smejo nositi znakov in zastav, po mestu pa smejo hoditi samo v skupinah po 20 do 30. Vsenemci so imeli snoči protesten shod, na katerem je tudi govoril znani nemški radikalec Iro s Češkega. Češki zbor v Berlinu so imenovali provokacijo.

Berolin, 13. avgusta. Danes ob 5. zjutraj se je s posebnim vlakom iz Prage pripeljalo 300 Čehov. Policija je izvršila obsežne priprave, da prepreči izgrede. Čehi so se v malih skupinah odpeljali v hotel „Deutscher Hof“, kjer je zborovanje in slavnost.

Berolin, 14. avgusta. Včerešnjega kongresa čeških društev v Berlinu se je udeležilo nad 500 oseb. Nekaj udeležencev protestnega shoda, ki so ga sklicali proti češki prireditvi Vsenemci, je odšlo na kolodvor, kjer so došli Čehi sprejeti s prepevanjem „Die Wacht am Rhein“.

Albanija.

Solun, 12. avgusta. Iz Skadra poročajo, da je nastal oster spor med ondotnim mestnim poveljnikom polkovnikom Riza begom in častniki čet, ki so se vrnile iz vstakega ozemlja. Polkovnik je ostro grajal častnike, češ da so rezervisti tako zanemarjeni, da bi se jih morala armada sramovati, ker jih ni mogoče razločevati od upornikov. Častniki so se čutili užaljene in zahtevajo, da se polkovnik kaznuje.

Solun, 12. avgusta. Vrhovnemu poveljniku Abdulmu paši je vojni minister čestital, da je dosegel v Albaniji popoln uspeh ter mu je zvišal dohodek za 7500 pjastrov na mesec.

Carigrad, 13. avgusta. Iz Skadra poročajo, da se ob reki Zemi stoječi Malisori še niso vrnili domov.

Napad na urednika.

Carigrad, 13. avgusta. Kavalerski častnik Džemil je včeraj napadel urednika lista „Bourse d'Orient“ Ximenezza zaradi nekega članka proti njegovemu očetu Mumiir paši, bivšemu poslaniku v Parizu, ter ga je ranil.

Kolera v Albaniji.

Solun, 12. avgusta. Kolera se vedno bolj razširja v severni Albaniji. Zadnjih 24 ur je umrlo: v Peči 31, v Djakovem 10, v Novem Pazaru 12, v Senici 7, v Mitrovici 5 in v Skoplju 1 oseba.

Carigrad, 14. avgusta. Tu je obolelo 83 oseb, 24 jih je umrlo.

Kolera.

Pariz, 14. avgusta. V okraju Herault so se pojavili trije novi slučajji kolere. Občinski svet je odredil stroge naredbe zoper kolero. Vlada je z ozirom na nevarnost kolere prepovedala romanje v Lurd.

Sijajna zmaga delavcev v londonskih dokih.

London, 14. avgusta. Danes zjutraj se je v polnem obsegu zopet začelo delo v pristaniščih. Nekatere panoge delavstva so se v smislu strokovnega vodstva vrnile na delo že v soboto. Stavkujoči izkladali so izvojevali v svojem boju popolno zmago: delovni čas se skrajša od 12 na 10 ur in mezda se povzra za 25 odstotkov.

Stavka transportnih delavcev.

London, 14. avgusta. Dočim se je 110 tisoč delavcev v dokih in voznikov vrnilo na delo, izbruhnjejo v kratkem stavke drugih delavskih kategorij. Danes zjutraj so ustavili delo postajni uslužbenci Metropolitanske centralne železnice.

Glasgow, 13. avgusta. Uslužbenci tukajšnje cestne železnice so stopili v stavko. Promet vzdržujejo za silo inženirji cestne železnice in pisarniško osebje. Stavkujoči demonstirajo po ulicah; med njimi in policijo je bilo več hudih spopadov.

Glasgow, 14. avgusta. Vseled stavke tramvajskih uslužbencev je ustavljen ves promet Stavkujoče delavstvo je prisililo inženirje, da prenehajo s svojim stavkokaznim delom.

Manchester, 14. avgusta. V stavko je stopilo osebje Railway-družbe; položaj je resen in vodstvo se boji, da se stavka razširi tudi na ostale proge.

Maroko.

Pariz, 13. avgusta. Poveljnik v Sefru je sultanu naznanil, da oblegajo berberski vstaki mesto z veliko močjo in da se bo moral vdati če ne dobi kmalu pomoči. General Moirier je s francoskimi četami odkorakal proti Sefru.

Francosko-turški konflikt.

(Glej Novice.)

Carigrad, 13. avgusta. Vlada je vseled francoske pritožbe obljubila, da odpočije turške čete s tripoliškega spornega ozemlja in da bo pospešila regulacijo meje.

Perzija.

London, 13. avgusta. Mohamed Ali je doživel na svojem pohodu proti Teheranu poraz, ki postane zanj lahko usodopolen. Kolona njegove vojske, katero je vodil Rešid es Sultané, je prišla pri Firuzku v boj s prednjimi četami Bahtjarov, ki so jo premagali in razpršili. Rešid es Sultané je ranjen in vjet. 15.000 mož koraka proti Mohamed Aliju. Med njimi je 5000 Bahtjarov. Vsak čas lahko pride do odločilne bitke.

Odgovorni urednik Fran Bartl.
Izdaja in založba Zarje
Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Nič ni boljšega

za hitro prireditvev jako okusne
goveje juhe kot

zvezda s JEVE

krizcem
kocke za govejo juho

à 5 vinarjev.

MAGGI-jeve kocke za govejo juho so čista, najboljša goveja juha v trdi obliki in vsebujejo tudi posebno sol za dišave.

Samo pristno z imenom MAGGI in varnost. znamko, zvezdo s krizcem.

Službo tajnika

za strokovno tajništvo pri Zvezi strokovnih društev v Ljubljani razpisujemo do 25. avgusta 1911.

Nastop službe meseca septembra; plače po dogovoru. Prednost imajo kompetenti iz delavskih vrst.

Ponudbe (le pismene) z dokazili glede dosedanjega delovanja v strokovnih organizacijah, znanja vsaj obeh deželnih jezikov, poznavanja domačih razmer in primerne sposobnosti za to službo sprejema do omenjenega dneva načelnik Zveze; Ivan Milnar, Ljubljana, Francišanska ulica 8.

Restavracija „International“

na Resljevi cesti št. 22

v neposredni bližini južnega kolodvora.

Vedno sveže pivo, dobra dolenska vina kakor tudi gorka in mrzla jedila.

Na razpolago je vrt s kegljiščem in vsi slovenski, nemški, italijanski delavski listi. Shajališče sodrugov!

Na prijazen poset vabi

Marija Petrič,
gostilničarka.

10 zapovedi

za zdravje in 10 zapovedi za kmetovalca, vsake posebej tiskane, dobi vsak človek zastoj v lekarni Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani. V tej lekarni se tudi oddajajo zdravila p. t. članom okr. boln. blagajne v Ljubljani, bol. zavodu c. kr. tob. tovarne in bolnišče blagajne južne železnice.

Sodrug! Agitirajte za socialno demokratično časopisje! Vsak sodrug bod naročnik našega lista, vsaka družina naj čita „Zarjo“.

Konsumno društvo

za

Ljubljano in okolico

vpisana zadruga z omejeno zavezo

ima dosedaj sledeče prodajalne:

- I. v Šiški (v lastni hiši) Kolodvorska c.,
- II. na Viču (Glince, Tržaška cesta),
- III. v Ljubljani, Vodmat, Bohoričeva ulica,
- IV. v Ljubljani, Kolodv. okraj, Sodna ul. 4,
- V. v Ljubljani, Trnovo-Krakov, Krakovski nasip 10,
- VI. v Tržiču na Gor. (pot proti Bistrici),
- VII. na Savi na Gorenjskem,
- VIII. na Jesenicah na Gorenjskem.

Pisarna je v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 6 II. — Uradne ure za stranke od 8.—1. ure popoldne.

Članov ima 1474, podpisanega kapitala 44.220 K, vplačanega 31.715 K; garancije 88.440 K.

Pristopi lahko vsak polnoleten konsument oz. konsumentinja; pristopnina 1 K, delež 30 K, ki se vplača lahko v obrokih. Pristopi se lahko v prodajalnah in v pisarni. Hranilne vloge se obrestujejo od dneva vložitve do dneva vzdiga po 5 %. — Dosedanje stanje hranilnih vlog 45.000 kron.

Cene v prodajalnah zmerne!

Blago sveže!

V letu 1910 — 4% dividende.